

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.korpo.pol.pl/cbos>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: cbos@pol.pl

BS/55/49/94

NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC '94

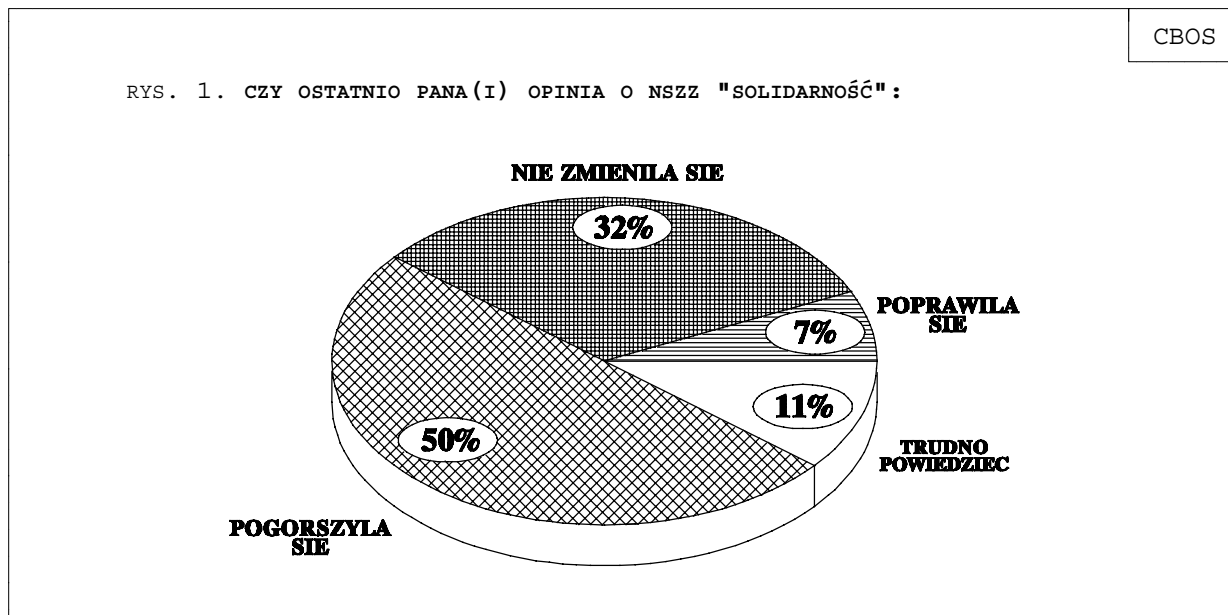
Od paru tygodni trwa konflikt między rządem a NSZZ "Solidarność". Związek oskarża rząd Waldemara Pawlaka o nierealizowanie ustaw związanych z Paktem o przedsiębiorstwie państwowym, w szczególności o niepowoływanie komisji trójstronnej, mającej opiniować budżet. Związkowcy wysunęli także pod jego adresem szereg żądań m.in.: zmniejszenie zapowiadanych na ten rok podwyżek cen energii, całkowite zniesienie popiwku, aktywne przeciwdziałanie bezrobociu oraz podniesienie realnych płac, emerytur i rent.

W okresie, kiedy odbywały się akcje protestacyjne "Solidarności", przeprowadziliśmy sondaż¹ badający społeczne opinie o związku i prowadzonej przez niego polityce.

Ocena ostatnich akcji "Solidarności"

Ostatnie akcje organizowane przez NSZZ "Solidarność" nie przyczyniły się, przynajmniej w tej fazie protestu, do wzrostu popularności związku wśród społeczeństwa. Połowa ankietowanych stwierdziła, że ich opinie o "Solidarności" ostatnio się pogorszyły.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (46) zrealizowano w dniach 10-14 marca '94 na 1228-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

"Solidarność" najwięcej straciła w oczach pracowników umysłowych niższego szczebla (70%), prywatnych przedsiębiorców (69%) oraz mieszkańców regionów zachodniego i północnego (70% i 65%). Ocena ostatnich poczynań związku w niewielkim stopniu jest uwarunkowana poglądami politycznymi oraz stosunkiem do rządu - opinie zwolenników rządu pogorszyły się tylko w nieco większym stopniu niż opinie jego przeciwników. Jedynie członkowie NSZZ "Solidarność" najczęściej stwierdzają, że ich oceny związku raczej nie uległy ostatnio zmianie, choć i wśród nich ponad jedna trzecia badanych nie jest z jego działań zadowolona.

Zdania na temat związku pogorszyły się, zapewne dlatego, że w społecznej opinii dominuje przekonanie o destrukcyjnej roli strajków. Akcje NSZZ "Solidarność" zostały ocenione przez większą część społeczeństwa jako działania osłabiające państwo.

CBOS

Czy, ogólnie rzecz biorąc, działania NSZZ "Solidarność" wzmacniają czy też osłabiają państwo?

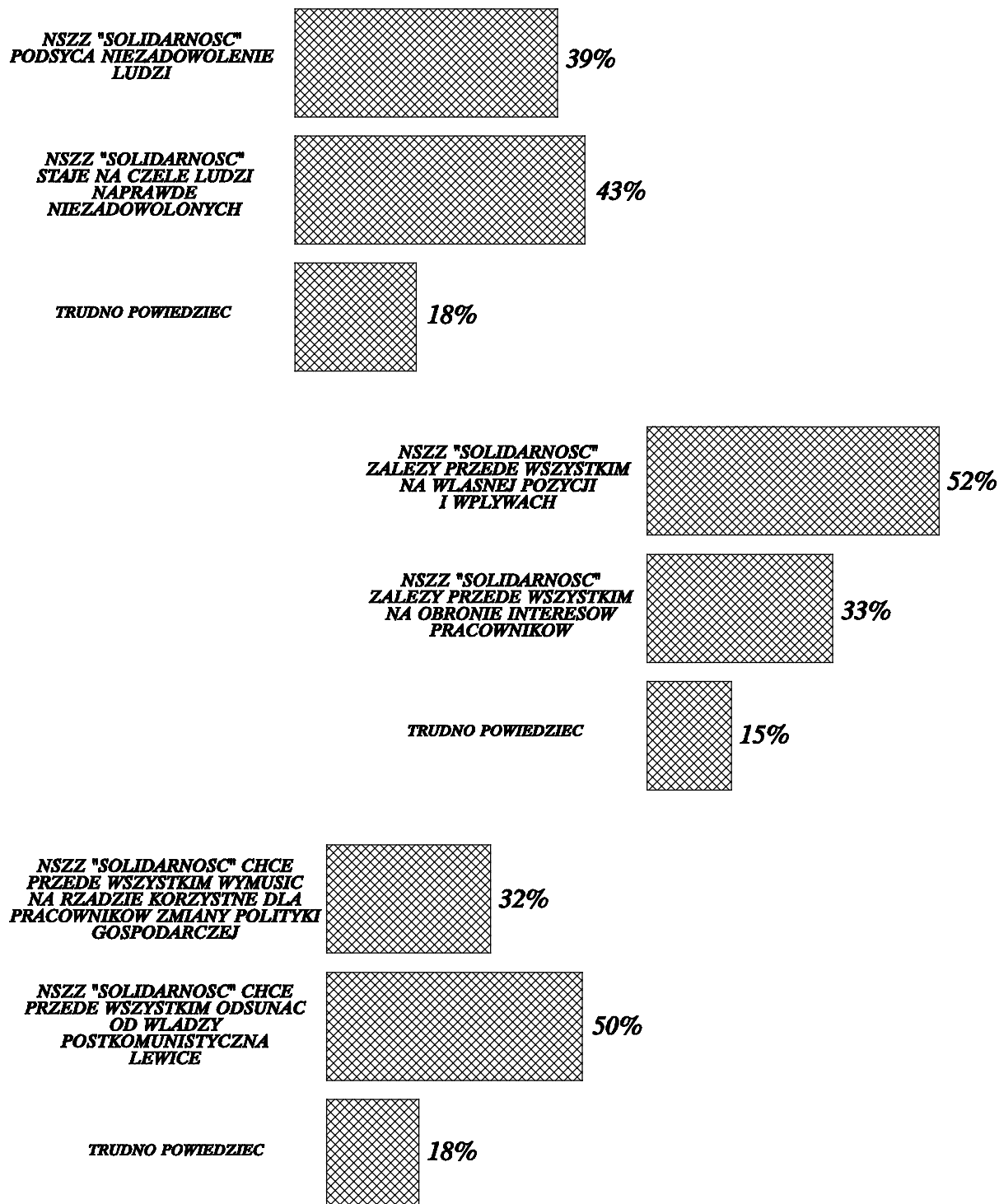
Wzmacniają	14%
Oslabiają	58%
Trudno powiedzieć	28%

Przekonanie o osłabiających państwo skutkach akcji "Solidarności" wyraźnie dominuje zarówno wśród zwolenników, jak i przeciwników rządu, choć ci pierwsi nieco częściej to podkreślają. Nawet wśród samych członków "Solidarności" działania związku częściej są postrzegane jako destrukcyjne. Tylko co trzeci spośród jej członków dostrzega wzmacniający państwo sens działań związku. Członkowie OPZZ, a zwłaszcza respondenci należący do pozostałych związków (m.in. "Solidarność '80", ZNP, związki branżowe) najbardziej krytycznie oceniają ten aspekt działań "Solidarności".

Najświeższe opinie wydają się być wypadkową oceny charakteru działań podejmowanych przez związek. Wśród respondentów, których opinia o "Solidarności" wyraźnie się poprawiła, dominuje pozytywna interpretacja ostatnich działań związku - zdecydowana większość uważa, że w sumie służą one wzmocnieniu państwa. Natomiast wśród osób stwierdzających pogorszenie się swoich opinii o NSZZ "Solidarność" dominuje przekonanie o osłabiającym państwo charakterze działań podejmowanych przez związek.

Interesująco przedstawia się postrzeganie przyczyn skłaniających związek do podjęcia akcji protestacyjnych.

RYS. 2. NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" STAJE NA CZELE WIELU PROTESTÓW I AKCJI STRAJKOWYCH. KTÓRA Z PONIŻSZYCH OPINII JEST PANU (I) BLIŻSZA?

Ankietowani niemal równie często dostrzegali w działaniach związku przyczyny obiektywne w postaci niezadowolenia ludzi z obecnej sytuacji, jak i podkreślali kreacyjną funkcję protestu - podsycanie niezadowolenia występującego w różnych grupach, a tym samym podwyższanie poziomu napięć społecznych. W tym przypadku sposób oceny obiektywności przyczyn ostatnich akcji strajkowych związku jest silnie uwarunkowany poglądami politycznymi, przynależnością związkową i stosunkiem do rządu. Z opinią o podgrzewaniu konfliktów społecznych i nastrojów strajkowych przez związek zgadzali się najczęściej ludzie z wyższym wykształceniem (63%), o lewicowych poglądach politycznych (57%), mieszkający w regionie zachodnim (54%), a wśród grup społeczno-zawodowych - przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji (63%) oraz prywatni przedsiębiorcy (54%). Natomiast niezadowolenie społeczne leżące u podłoża akcji protestacyjnych najczęściej dostrzegali (ponad 50%) respondenci deklarujący prawicowe poglądy polityczne, mieszkańcy regionu wschodniego, ludzie młodzi (do 24 roku życia), uczniowie i studenci oraz osoby bezrobotne.

Większość ankietowanych jest przekonana, iż "Solidarność" w gruncie rzeczy walczy o punkty polityczne - zależy jej na własnej pozycji i wpływach, troska o interesy pracownicze pozostaje natomiast na dalszym planie. Jedynie jedna trzecia ogółu respondentów wierzy w szczerą deklarację działaczy związkowych, że interesy pracownicze są dla nich najważniejsze².

Podobnie rozkładają się oceny intencji politycznych związku. Dla połowy ogółu badanych, "Solidarność" raczej chce odsunąć od władzy postkomunistyczną lewicę niż stara się wywalczyć korzystne dla pracowników zmiany w polityce gospodarczej rządu.

Wśród respondentów wyjątkowo krytycznie oceniających intencje związku wyróżniają się mieszkańcy regionu zachodniego, osoby z wyższym wykształceniem, o lewicowych poglądach politycznych, a w grupach społeczno-zawodowych - kadra kierownicza i inteligencja oraz prywatni przedsiębiorcy. W związek najbardziej wierzą ludzie o prawicowych poglądach politycznych, pracownicy fizyczno-umysłowi oraz osoby bezrobotne.

² Patrz tabele aneksowe.

Zwolennicy rządu mają większą skłonność do interpretowania działań związku jako aktywności *stricte* politycznej, przeciwnicy natomiast dostrzegają raczej obiektywne przyczyny tych akcji - niezadowolenie znacznej części społeczeństwa. Osoby popierające rząd atakowany przez związek widzą w działaniach "Solidarności" raczej walkę polityczną z nie lubianą koalicją, przeciwnicy rządu i osoby deklarujące wobec niego obojętność - społeczne niezadowolenie. Można wnioskować, że postrzeganie tej centrali związkowej jest silnie uwarunkowane politycznie.

W społecznej opinii przeważa zatem przekonanie, że organizatorzy akcji strajkowych kierują się przede wszystkim chęcią odsunięcia od władzy postkomunistycznej ekipy. Bardziej podzielone są zdania respondentów na temat motywacji pracowników biorących udział w strajkach organizowanych przez NSZZ "Solidarność".

		CBOS
Czy uczestnicy obecnych strajków organizowanych przez NSZZ "Solidarność" kierują się przede wszystkim:		
chęcią poprawy własnej sytuacji materialnej		40%
czy też		
niechęcią do obecnego rządu		45%
Trudno powiedzieć		15%

Postrzeganie motywacji ludzi uczestniczących w solidarnościowych akcjach protestacyjnych wyraźnie różnicuje przynależność związkowa. Członkowie NSZZ "Solidarność" - co zrozumiałe - częściej twierdzą, że protestują w imię poprawy swojej sytuacji materialnej, a niechęć do rządu to sprawa drugorzędna. Podobną opinię wyraża większość członków związków zawodowych o mniejszym zasięgu: branżowych (spoza OPZZ), "Solidarności '80", "Solidarności RI" czy ZNP. Natomiast członkowie OPZZ w zdecydowanej większości interpretują uczestnictwo w proteście jako przejaw niechęci do rządu, a nie pragnienie poprawy swojej sytuacji materialnej.

Podobnie zwolennicy rządu częściej doszukują się ukrytych motywacji politycznych nie

tylko u organizatorów strajków, ale także wśród jego uczestników. Ponad połowa osób popierających rząd Waldemara Pawlaka dostrzega w motywacjach ludzi biorących udział w strajku ukrytą niechęć do rządu, blisko połowa jego przeciwników uważa natomiast, że uczestnicy kierują się raczej chęcią poprawy własnej sytuacji materialnej.

Daje się zauważyć rozbieżność w ocenie ostatnich akcji protestacyjnych. Popierający rząd patrzają na strajki przez pryzmat polityki, doszukują się ukrytych motywów politycznych i politycznej walki o własne wpływy. Jego przeciwnicy uważają natomiast, że związek jest jedynie wyrazicielem narastającego w społeczeństwie niezadowolenia. Rozbieżne przekonania co do meritum sporu ("to ukryty atak polityczny" *versus* "to uzasadniony społecznie protest") mogą utrudniać porozumienie i rozwiązanie zaistniałych problemów.

NSZZ "Solidarność" po latach

Wśród zarzutów, z jakimi spotyka się ostatnia akcja strajkowa "Solidarności", często wygłaszana jest opinia, że działacze związku dążą w gruncie rzeczy do odzyskania dawnej siły politycznej³. Wybory i zmiana ekipy rządowej zapewne wpłynęły na osłabienie wpływów związku wśród rządzących, w świetle uzyskanych wyników widać natomiast, że w niewielkim stopniu zmieniły sposób postrzegania związku przez społeczeństwo. Jak można przypuszczać, społeczne poparcie dla związku osłabło znacznie wcześniej, a wyniki ostatnich wyborów niewiele zmieniły w tym zakresie.

W dalszym ciągu większość ankietowanych uważa, że w stosunku do swojej "złotej" ery - jeśli chodzi o stopień poparcia, lata 1980-1981 - "Solidarność" zmieniła się na niekorzyść, choć upływ czasu zdaje się wygładzać ostrość tego osądu.

³ Patrz: *Dlaczego te strajki?*, "Gazeta Wyborcza" nr 68, 22 marca 1994.

Tabela 1

w procentach

Czy Pana(i) ocena NSZZ "Solidarność" zmieniła się w stosunku do początku lat osiemdziesiątych	Wskazania według terminów badań	
	VI '93	III '94
na lepsze	6	5
nie zmieniła się	15	20
na gorsze	70	67
Trudno powiedzieć	9	8

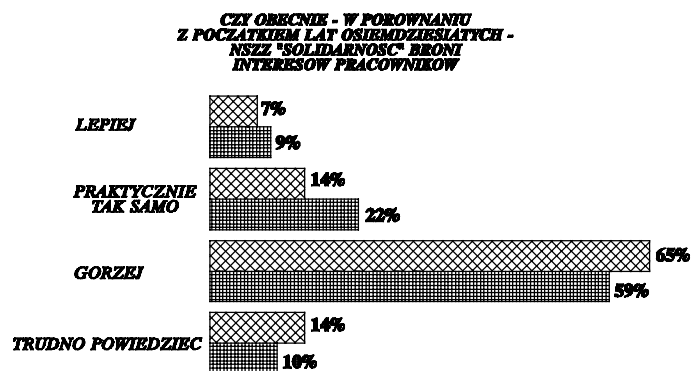
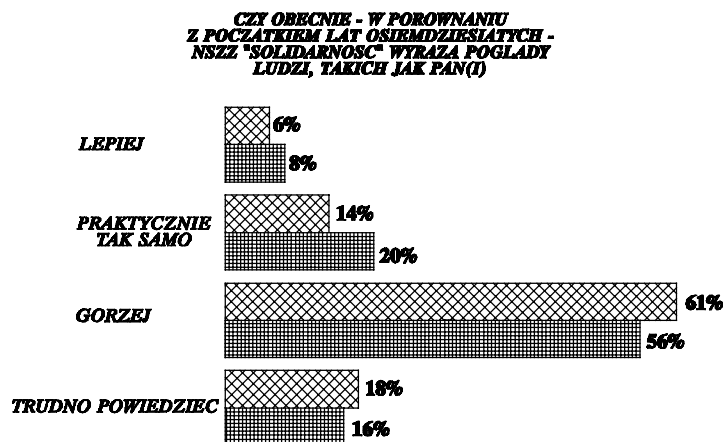
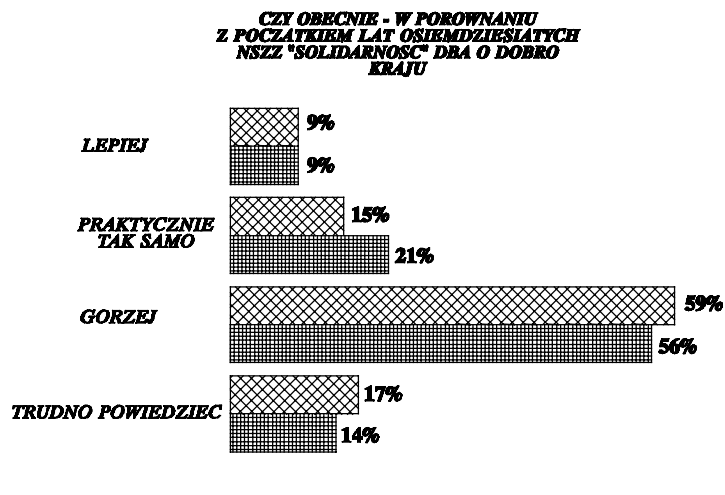
W tej historycznej perspektywie zdecydowanie najgorzej oceniają związek ludzie z wyższym wykształceniem (83% wskazań na zmianę na gorsze), mieszkańcy regionu północnego, gdzie znajdowała się kolebka "Solidarności" (80%), a w grupach społeczno-zawodowych - kadra kierownicza i inteligencja oraz prywatni przedsiębiorcy.

Zdaniem obecnych członków związku, "Solidarność" zmieniła się na gorsze, ale odsetek tego rodzaju opinii jest zdecydowanie mniejszy niż wśród pozostałych badanych. Najgorsze oceny wystawiają związkowi ankietowani, należący przed stanem wojennym do związków branżowych oraz samej "Solidarności". Jak można przypuszczać, ostrość tego osądu wynika z zawiedzionych nadziei pokładanych niegdyś w związku⁴. Ciekawe, że również w ocenie ludzi młodych, nie należących w roku 1981 do związków zawodowych, trochę częściej niż w całej populacji, pojawia się sąd o zmianie "na gorsze". Świadczyć to może o nieprzychylniej związkowi atmosferze, w jakiej dorastali.

W ostatnich dziewięciu miesiącach praktycznie nie zmieniły się porównywane z okresem sprzed stanu wojennego oceny działalności związku i jego reprezentatywności. Minimalnie zmniejszył się odsetek ocen krytycznych, na co - być może - wpływa upływ czasu.

⁴ Patrz: NSZZ "Solidarność" wczoraj i dziś, komunikat CBOS, lipiec '93.

RYS. 3

☒ CZERWIEC '93 ☒ MARZEC '94

W historycznej ocenie związku daje się zauważyć wyraźne, sięgające w największym przypadku 30%, zróżnicowanie wypowiedzi respondentów według miejsca zamieszkania. Najsilniejsze przekonanie o zmianie na gorsze we wszystkich poddanych ocenie wymiarach jest w regionach zachodnim (w którym już wcześniej zauważyliśmy szczególne nasilenie krytycyzmu wobec związku), północnym oraz - w nieco mniejszym stopniu - środkowozachodnim, zaś najmniejszy odsetek tego rodzaju opinii w regionach południowych oraz wschodnim (tu najwięcej respondentów nie potrafiło wypowiedzieć się na ten temat).

Członkowie "Solidarności" dostrzegają, znacznie rzadziej wprawdzie niż członkowie pozostałych central związkowych, pogorszenie dbałości związku o dobro kraju. Tylko osoby utożsamiające się ze związkiem - przekonane, że właśnie "Solidarność" najlepiej rozumie ich problemy - w większości stwierdzają, że dbałość związku o dobro kraju (w stosunku do początku lat osiemdziesiątych) nie uległa zmianie.

Obecni i byli członkowie "Solidarności" częściej niż członkowie OPZZ i byłych związków branżowych dostrzegają pogorszenie jakości reprezentacji interesów pracowniczych przez związek.

Nasilenie głosów krytycznych wobec związku oraz częstość wypowiedzi dyskredytujących jego intencje, a dopatrujących się w przedsięwzięciach podejmowanych przez związek ukrytych celów i ambicji politycznych, wiążą się niewątpliwie z dotychczasowymi losami jego działaczy. Tzw. kanał związkowy stał się jedną z najważniejszych dróg rekrutacji nowej klasy politycznej. Kolejne fale działaczy związkowych wstępowały na drogę indywidualnej kariery politycznej "zdradzając" interesy ludzi, których reprezentowali. Zdaniem prawie połowy ankietowanych, działacze NSZZ "Solidarność" należą do beneficjentów przemian dokonujących się w ostatnich pięciu latach - obecnie powodzi im się lepiej niż przed pięcioma laty.

Zmiany, które zachodzą w Polsce w ostatnich pięciu latach, różnie wpływają na życie ludzi. Niektórym lepiej się powodzi, innym gorzej. Proszę powiedzieć, czy działaczom związku NSZZ "Solidarność", w porównaniu z sytuacją sprzed pięciu lat, obecnie powodzi się:

- lepiej	49%
- tak samo	21%
- gorzej	9%
Trudno powiedzieć	21%

Według opinii badanych, w odpowiednim czasie opłacało się być działaczem NSZZ "Solidarność" - tylko co piąty ankietowany uważa, że ich poziom życia nie uległ zmianie, a co dziesiąty sądzi, że zmienił się na gorsze. Za stwierdzeniem o polepszeniu poziomu życia działaczy związkowych najczęściej opowiadają się osoby o lewicowych poglądach politycznych (60%), prywatni przedsiębiorcy (57%) oraz kadra kierownicza i inteligencja (56%) - grupy, w świetle przedstawionych wyników, raczej niechętne związkowi. Ciekawe, że są o tym przekonani również obecni członkowie "Solidarności" (56%). Częściej wyrażali oni tego rodzaju opinię niż osoby nie zrzeszone, należące do OPZZ czy nawet byli (w grudniu '89) członkowie PZPR. Jedynie byli członkowie tzw. partii koalicyjnych - ZSL i SD - częściej zgadzali się ze stwierdzeniem, że kariera w związku umożliwiła działaczom podniesienie własnej stopy życiowej.

Trudno ocenić, w jakim stopniu na powszechność opinii tego rodzaju miała wpływ kariera związkowa Lecha Wałęsy - największa w naszym kraju. Można jednak przypuszczać, że taki wpływ się zaznaczył.

OPZZ i "Solidarność" - razem czy osobno?

W powyższych analizach dało się zauważyć zróżnicowanie wielu opinii i ocen w zależności od przynależności związkowej. Czy wobec tak różnych interpretacji tych samych faktów przez członków obu największych związków - OPZZ i NSZZ "Solidarność" - możliwe będzie w najbliższym czasie ich współdziałanie? Zapytaliśmy o to respondentów.

		CBOS
Czy, Pana(i) zdaniem, dojdzie w najbliższej przyszłości do wspólnych protestów NSZZ "Solidarność" i OPZZ?		
Tak	30%	
Nie	39%	
Trudno powiedzieć	31%	

Zdania na ten temat są podzielone, choć największa grupa nie dostrzega takiej możliwości. O perspektywie wspólnych wystąpień "Solidarności" i OPZZ częściej są przekonani robotnicy, najmniej szans na takie współdziałanie widzą prywatni przedsiębiorcy oraz kadra kierownicza i inteligencja. Najlicniejsza grupa członków OPZZ sądzi, że w najbliższej przyszłości może dojść do wspólnych protestów. Blisko połowa pracowników zrzeszonych w "Solidarności" jest odmiennego zdania.

Zapytaliśmy badanych, co stoi na przeszkodzie wspólnego działania obu central związkowych.

		CBOS
Co, Pana(i) zdaniem, uniemożliwia wspólne protesty NSZZ "Solidarność" i OPZZ?		
		N=479
Każdy z tych związków ma inne cele polityczne	38%	
Nadal bardzo ważne są podziały między działaczami, wywodzące się z czasów PRL	39%	
Oba związki wysuwają różne postulaty socjalne	17%	
Trudno powiedzieć	6%	

Za najważniejszą przeszkodę niemal równie często uznawano podziały historyczne między działaczami, wywodzące się z czasów PRL, jak i obecne różnice polityczne między związkami. Rzadziej wymieniano przeszkody o charakterze merytorycznym - rozbieżność programową obu związków. Wagę podziałów związanych z przeszłością najbardziej doceniają osoby z wyższym wykształceniem, a także mieszkańcy największych miast. Z kolei zróżnicowanie celów politycznych najczęściej podkreślają osoby o wykrystalizowanych przekonaniach politycznych (lewicowych bądź prawicowych).

Ostatnie działania NSZZ "Solidarność" - przynajmniej w pierwszej fazie akcji protestacyjnej - przyczyniły się do pogorszenia opinii o związku. Wydaje się, że społeczeństwu bardziej zależy na spokoju niż na eskalacji nawet najbardziej uzasadnionych protestów.

Sposób postrzegania "Solidarności" jest wyraźnie uwarunkowany politycznie. Jak można przypuszczać, wciąż dominuje przekonanie, że NSZZ "Solidarność" jest swego rodzaju hybrydą - to coś więcej niż związek zawodowy, choć jeszcze nie partia polityczna. Być może z powodu uwikłań politycznych związku przeważają raczej krytyczne oceny jego intencji - pierwszoplanowość troski o sprawy pracownicze jest podawana w wątpliwość. Sądzi się raczej, że przy okazji protestów związek stara się zdobyć pewne punkty polityczne i zwiększyć swoje znaczenie.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. NSZZ "Solidarność" staje na czele wielu protestów i akcji strajkowych. Która z poniższych opinii jest Panu(i) bliższa?
 1 - NSZZ "Solidarność" zależy przede wszystkim na własnej pozycji i wpływach; 2 - NSZZ "Solidarność" zależy przede wszystkim na obronie interesów pracowników

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	52	33	15	1227
Płeć				
Mężczyźni	54	35	10	578
Kobiety	50	32	18	648
Wiek				
do 24 lat	44	40	16	122
25-34	47	41	12	201
35-44	54	37	9	289
45-54	58	29	13	206
55-64	56	31	13	208
65 lat i więcej	48	23	29	199
Miejsce zamieszkania				
Wieś	51	36	13	459
Miasto do 20 tys.	51	35	14	144
od 21 do 100 tys.	50	32	18	230
101-500 tys.	54	31	15	208
501 tys. i więcej mieszk.	55	31	14	185
Region				
Północny	54	36	10	139
Zachodni	70	20	10	129
Środkowozachodni	54	33	13	194
Środkowy	42	42	15	220
Wschodni	42	43	15	150
Południowo-wschodni	54	29	17	183
Południowo-zachodni	53	28	19	211
Wykształcenie				
podstawowe	47	32	21	441
zasadnicze zawodowe	55	37	8	299
średnie	50	35	15	391
wyższe	72	21	7	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	66	22	11	84
Prac. umysł. niż. szczebla	56	32	12	105
Pracownicy fiz. - umysł.	39	52	9	58
Robotnicy wykwalifikowani	58	33	9	134
Robotnicy niewykwalifik.	48	37	15	70
Rolnicy	57	35	9	90
Prywatni przedsiębiorcy	62	31	8	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	51	28	21	423
Uczniowie i studenci	35	43	22	35
Bezrobotni	47	45	8	99
Gospodynie domowe i inni	39	43	18	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	52	39	9	163
750 tys. - 1249 tys.	51	33	16	316
1250 tys. - 1749 tys.	52	32	17	265
1750 tys. - 2249 tys.	54	30	16	217
2250 tys. i powyżej	55	32	13	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	53	35	12	484
Średnie	50	33	17	562
Dobre	55	32	13	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	62	27	11	144
Średnie	53	36	11	548
Małe lub żadne	48	33	19	534
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	46	26	28	93
Raz w tygodniu	51	37	12	717
Kilka razy w roku	55	30	15	303
W ogóle nie uczestniczy	52	29	19	114
Poglądy polityczne				
Lewica	73	23	5	275
Centrum	55	35	10	389
Prawica	44	43	13	240
Trudno powiedzieć	37	33	30	323

Tabela 2. Czy ostatecznie Pana(i) opinia o NSZZ "Solidarność" poprawiła się, pogorszyła czy też nie zmieniła?

(%)

	Poprawiła	Bez zmian	Pogorszyła	Liczba osób
Ogółem	7	36	56	1099
Płeć				
Mężczyźni	7	30	62	538
Kobiety	8	42	51	562
Wiek				
do 24 lat	2	41	57	106
25-34	9	42	49	190
35-44	11	30	59	268
45-54	7	41	52	178
55-64	7	32	61	188
65 lat i więcej	4	37	59	169
Miejsce zamieszkania				
Wieś	9	39	53	418
Miasto do 20 tys.	8	30	61	130
od 21 do 100 tys.	8	36	56	195
101-500 tys.	7	36	58	187
501 tys. i więcej mieszk.	5	35	60	169
Region				
Północny	5	30	65	127
Zachodni	10	20	70	124
Środkowozachodni	7	36	56	179
Środkowy	6	46	48	192
Wschodni	7	39	54	131
Południowo-wschodni	10	41	49	162
Południowo-zachodni	8	35	58	184
Wykształcenie				
Podstawowe	9	40	52	377
Zasadnicze zawodowe	8	42	50	281
Średnie	7	29	63	348
Wyższe	2	30	68	94
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	4	32	64	77
Prac. umysł. niż. szczebla	6	24	70	92
Pracownicy fiz.-umysł.	9	47	44	56
Robotnicy wykwalifikowani	10	35	55	123
Robotnicy niewykwalifik.	3	43	54	64
Rolnicy	7	40	53	80
Prywatni przedsiębiorcy	3	27	69	48
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	7	37	56	364
Uczniowie i studenci	0	34	66	27
Bezrobotni	11	38	52	96
Gospodynie domowe i inni	17	38	46	71
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	9	34	56	152
750 tys. - 1249 tys.	9	40	50	282
1250 tys. - 1749 tys.	7	36	57	235
1750 tys. - 2249 tys.	5	35	60	191
2250 tys. i powyżej	7	29	63	220
Ocena własnych war. mater.				
Złe	8	38	54	440
Średnie	8	36	56	497
Dobre	7	31	62	162
Zainteresowanie polityką				
Duże	5	26	68	138
Średnie	8	31	61	513
Małe lub żadne	8	45	47	448
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	8	46	46	77
Raz w tygodniu	8	35	56	643
Kilka razy w roku	6	37	57	276
W ogóle nie uczestniczy	5	32	63	103
Poglądy polityczne				
Lewica	6	28	66	263
Centrum	7	37	56	364
Prawica	13	30	56	221
Trudno powiedzieć	5	49	46	252

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, dojdzie w najbliższej przyszłości do wspólnych protestów NSZZ "Solidarność" i OPZZ?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	39	31	1226
Płeć				
Mężczyźni	34	43	23	579
Kobiety	26	36	38	647
Wiek				
do 24 lat	32	31	37	121
25-34	34	38	28	201
35-44	31	48	21	289
45-54	31	38	31	206
55-64	31	38	31	208
65 lat i więcej	21	34	46	200
Miejsce zamieszkania				
Wieś	31	31	38	459
Miasto do 20 tys.	28	48	24	144
od 21 do 100 tys.	32	40	28	230
101-500 tys.	31	44	25	208
501 tys. i więcej mieszk.	25	47	29	185
Region				
Północny	26	48	26	138
Zachodni	25	49	26	129
Środkowozachodni	29	46	25	194
Środkowy	24	36	40	220
Wschodni	31	28	42	150
Południowo-wschodni	33	35	33	183
Południowo-zachodni	39	36	25	211
Wykształcenie				
podstawowe	31	28	40	441
zasadnicze zawodowe	31	39	31	299
średnie	30	47	24	390
wyższe	22	58	19	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	21	62	17	84
Prac. umysł. niż. szczebla	17	56	26	105
Pracownicy fiz. - umysł.	35	39	25	58
Robotnicy wykwalifikowani	44	39	17	134
Robotnicy niewykwalifik.	42	30	28	70
Rolnicy	29	33	38	90
Prywatni przedsiębiorcy	23	62	15	50
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	27	34	40	424
Uczniowie i studenci	31	22	47	35
Bezrobotni	39	31	31	99
Gospodynie domowe i inni	28	39	33	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	35	33	32	163
750 tys. - 1249 tys.	31	38	31	316
1250 tys. - 1749 tys.	34	33	34	265
1750 tys. - 2249 tys.	23	44	32	218
2250 tys. i powyżej	26	49	25	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	31	38	31	484
Średnie	30	37	33	562
Dobre	26	51	24	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	23	63	13	144
Średnie	33	43	24	548
Małe lub żadne	28	29	43	534
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	27	34	39	92
Raz w tygodniu	30	38	32	717
Kilka razy w roku	31	41	28	303
W ogóle nie uczestniczy	30	46	24	114
Poglądy polityczne				
Lewica	27	51	22	275
Centrum	35	37	28	389
Prawica	28	49	23	240
Trudno powiedzieć	27	24	49	323